

**ivac
kei**

*Instituto Vasco de Cualificaciones
y Formación Profesional
Kualifikazioen eta Lanbide
Heziketaren Euskal Institutua*

GIZARTE ETA KULTURA
ZERBITZUAK

Oinarrizko Curriculum Diseinua
**GIZARTERATZEKO
GOI-MAILAKO
TEKNIKARIA**

AURKIBIDEA

1. TITULUAREN IDENTIFIKAZIOA	5. or.
2. LANBIDE PROFILA ETA LANBIDE INGURUNEA	5. or.
2.1 Konpetentzia orokorra	
2.2 Kualifikazioen eta konpetentzia-atalen zerrenda	
2.3 Lanbide-ingurunea	
3. HEZIKETA ZIKLOAREN IRAKASGAIK	8. or.
3.1 Heziketa-zikloaren helburu orokorrak	
3.2 Lanbide-moduluaren zerrenda, ordu-esleipena eta kurtsoa	
3.3 Lanbide-moduluak	
1. Gizarte esku-hartzearen testuingurua	
2. Gizarteratzea eta laneratzea	
3. Bizikidetzaren unitateentzako arreta	
4. Bitartekaritza komunitarioa	
5. Hezkuntzako esku-hartzearen babesa	
6. Autonomia pertsonalaren sustapena	
7. Komunikazio-sistema handigarriak eta alternatiboak	
8. Gizartean esku hartzeko metodologia	
9. Lehen laguntzak	
10. Gizarte-trebetasunak	
11. Gizarteratzeko proiektua	
12. Ingeles teknika	
13. Laneko prestakuntza eta orientabidea	
14. Enpresa eta ekimen sortzailea	
15. Lantokiko prestakuntza	
4. GUTXIENEN ESPAZIOAK ETA EKIPAMENDUAK	115. or.
4.1 Espazioak	
4.2 Ekipamenduak	
5. IRAKASLEAK	116. or.
5.1 Irakasleen espezialitateak eta irakasteko eskumena heziketa-zikloko lanbide-moduluetan	
6. LANBIDE MODULUEN ARTEKO BALIOZKOTZEAK	117. or.
7. TITULUKO LANBIDE MODULUEN ETA KONPETENTZIA ATALEN ARTEKO TRAZABILITATE ETA EGOKITASUN LOTURAK	117. or.
7.1 Konpetentzia-atalen egokitasuna lanbide-moduluekin, horiek baliozkotu edo salbuesteko	
7.2 Lanbide-moduluaren egokitasuna konpetentzia-atalekin, horiek egiaztatzeko	

10. lanbide-modulua GIZARTE TREBETASUNAK

a) Aurkezpena

Lanbide-modulua:	Gizarte-trebetasunak
Kodea:	0017
Heziketa-zikloa:	Gizarteratzea
Maila:	Goi-maila
Lanbide-arloa:	Gizarte- eta kultura-zerbitzuak
Iraupena:	132 ordu
Kurtoa:	1
Kreditu kop.:	6
Irakasleen espezialitatea:	Gizarte parte-hartzea (Bigarren Hezkuntzako irakaslea)
Modulu mota:	Tituluaren profilari lotuta dago
Helburu orokorrak:	13 / 16 / 18 / 19 / 20 / 22

b) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak

1. Ingurunearekin komunikazioa eta harreman sozialak errazteko estrategiak eta teknikak abiarazten ditu, eta horiek adimen emozionalaren eta sozialaren printzipioekin lotzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- Adimen emozionalaren eta sozialaren printzipioak deskribatu ditu.
- Lanbidearen jardunean gizarte-trebetasunek duten garrantzia baloratu du.
- Komunikazio-prozesu baten etapak ezaugarritu ditu.
- Komunikazio-estiloak, eta horien abantailak eta mugak identifikatu ditu.
- Pertsonen arteko harremanetan hitzezko eta hitzik gabeko komunikazioa erabiltzeak duen garrantzia baloratu du.
- Zereginak esleitzeko, argibideak jasotzeko eta ideiak edo informazioa trukatzeko komunikazio eraginkorra ezarri du.
- Egoerara egokitutako gizarte-trebetasunak erabili ditu, kultura-aniztasuna kontuan izanda.
- Ez ditu pertsonak epaitu eta errespetua adierazi du haien berezitasunekiko: emozioak, sentimenduak, nortasuna.
- Aldatzeko eta gertatzen den guztiaz ikasteko jarrera positiboa erakutsi du.
- Pertsonen arteko harreman eta komunikazio egokirako trebetasunak garatzeko autokritikak eta autoebaluazioak duten garrantzia baloratu du.

2. Taldearen lana dinamizatzen du, teknika egokiak aplikatuta, eta teknika horien hautaketa justifikatzen du taldearen ezaugarrien, egoeraren eta helburuen arabera.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Talde baten funtsezko elementuak, eta taldearen egitura eta dinamika alda dezaketen faktoreak deskribatu ditu.
- b) Taldeen dinamizazio- eta funtzionamendu-teknikak aztertu eta hautatu ditu.
- c) Talde-lanak bakarkako lanarekiko dituen alde onak azaldu ditu.
- d) Talde batean egon daitezkeen rolak eta horien arteko loturak bereizi ditu.
- e) Taldeko komunikazioaren oztopo nagusiak identifikatu ditu.
- f) Taldearen egituran eta funtzionamenduan lidergo-eginkizuna eta rolak baliatzeko jardun-estrategiak planteatu ditu.
- g) Talde-laneko prozedura gisa zereginen banaketa zehaztu du.
- h) Taldearen konfiantza lortzeko jarrera tolerante eta enpatikoak duen garrantzia baloratu du.
- i) Lan-giro lasaia eta lankidetzakoa lortu du.
- j) Norberarenaz bestelako iritziak eta taldearen erabakiak errespetatu ditu.

3. Bilerak bideratzen ditu, eta esku hartzeko eta antolatzeko moduak edo estiloak aztertzen ditu, hartzaileen ezaugarriak eta testuingurua kontuan izanda.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Bilera motak eta bakoitzaren eginkizunak deskribatu ditu.
- b) Bilera baten garapen-etapak deskribatu ditu.
- c) Bilerak moderatzeko teknikak aplikatu eta justifikatu ditu.
- d) Ideiak argiro eta labur azaltzeko gaitasunaren garrantzia frogatu du.
- e) Bilera baten arrisku-faktoreak eta litezkeen oztopatzeak deskribatu ditu, eta horiek ebazteko estrategiak justifikatu ditu.
- f) Bilera-deialdietan informazio egokia eta anitza emateko beharra baloratu du.
- g) Bileretan parte-hartzea lortzeko, motibazioak eta erabilitako estrategiek duten garrantzia deskribatu du.
- h) Bilera bati buruzko informazioa biltzeko eta haren emaitzak ebaluatzeko teknikak aplikatu ditu.
- i) Bilerak gidatzean errespetu eta tolerantziatzko jarrerak erakutsi ditu.

4. Gatazkak kudeatzeko eta arazoak ebazteko estrategiak abiarazten ditu, horiek testuinguruaren ezaugarriak kontuan izanda hautatzen ditu eta dauden ereduak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Taldeko arazoaren eta gatazken sorburu nagusiak aztertu eta identifikatu ditu.
- b) Gatazkak kudeatzeko teknika eta estrategia nagusiak deskribatu ditu.
- c) Konponbideak bilatzeko eta arazoak ebazteko estrategia egokienak identifikatu eta deskribatu ditu.
- d) Erabakiak hartzeko prozesuaren faseak deskribatu ditu.
- e) Arazoak eta gatazkak ebazteko, kasu bakoitzerako prozedura egokiak aplikatu ditu.
- f) Arazo eta gatazketarako litezkeen konponbideei dagokienez, besteen iritziak errespetatu ditu.
- g) Bitartekotza- eta negoziazio-teknikak behar bezala aplikatu ditu.
- h) Erabakiak hartzeko prozesuan, pertsonak (erabiltzaileak) kontuan hartu ditu, haien adina nahiz egoera fisikoa eta mentala edozein izanik ere.
- i) Erabakiak hartzeko zeregina eta prozesuaren autoebaluazioa planifikatu ditu.
- j) Erabakiak hartzean komunikazio-trukeak duen garrantzia baloratu du.

5. Talde-prozesuak eta lanbide-funtzioak garatzeko gizarte-konpetentzia bera ebaluatzen ditu, hobe daitezkeen alderdiak identifikatuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Ebaluazio-adierazleak hautatu ditu.
- b) Gizarte-ikerketako teknikak eta teknika soziometrikoak aplikatu ditu.
- c) Profesionalaren abiapuntu egoera pertsonalari eta sozialari buruzko autoebaluazioa egin du.
- d) Informazioa biltzeko tresnak diseinatu ditu.
- e) Datuak ezarritako euskarrietan erregistratu ditu.
- f) Bildutako datuak interpretatu ditu.
- g) Hobetu beharra duten egoerak identifikatu ditu.
- h) Hobekuntzan bete beharreko jarraibideak ezarri ditu.
- i) Profesionalak landutako prozesuari buruzko amaierako autoebaluazioa egin du.

c) Oinarrizko edukiak:

1.GIZARTE HARREMANA ETA KOMUNIKAZIOA ERRAZTUKO DITUZTEN ESTRATEGIAK ETA TEKNIKAK ABIARAZTEA	
prozedurazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Esku-hartzearen esparruetan komunikazioaren eta bizi-kalitatearen artean dagoen lotura aztertzea. - Komunikazio-printzipioen zerrenda eta adimen emozionaleko eta sozialeko printzipioekin duten harreman soziala. - Zereginak esleitzeko, argibideak jasotzeko eta ideiak edo informazioa trukatzeko komunikazio eraginkorra ezartzea. - Komunikazio enpatiko eta asertiboa ezartzea. - Egoera bakoitzari egokituriko gizarte-trebetasunak erabiltzea.
kontzeptuzkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Gizarte-trebetasunak eta antzeko kontzeptuak. - Komunikazio-prozesua. Etapak. Hitzezko komunikazioa, hitzik gabekoa eta paralinguistikoa. - Komunikazioaren bideratzaileak eta oztopoak. - Testuinguruaren balorazio komunikatiboa: komunikazioaren bideratzaileak eta oztopoak/trabak. - Adimen emozionala. Emozioak eta sentimenduak. - Hezkuntza emozionala. - Gizarte adimena. - Babes-mekanismoak. - Komunikaziorako eta gizarte-trebetasunerako programak eta teknikak. - Komunikazio-estiloak: estilo oldarkorra, inhibitua/pasiboa, asertiboa. - Haur Hezkuntzako Goi Mailako Teknikariaren eta antzeko beste profil batzuen printzipio deontologikoak.
jarrerazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Lanbidearen jardunean gizarte-trebetasunek duten garrantzia balioestea. - Pertsonen arteko harremanetan hitzezko komunikazioa, hitzik gabekoa eta paralinguistikoa behar bezala erabiltzeak duen garrantzia balioestea. - Ez juzkatzeagatiko interesa eta errespetuzko jokaera pertsonen elementu desberdintzaileekiko: emozioak, sentimenduak, nortasuna eta beste batzuk. - Aldaketarekiko jarrera positiboa eta gertatzen den guztia ikastea. - Pertsonen arteko harreman eta komunikazio egokirako trebetasunak garatzeko autokritikak eta autoebaluazioak duten garrantzia balioestea.

2. TALDE LANA DINAMIZATZEA	
prozedurazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Taldeen egitura eta prozesuak aztertzea. - Taldearen egitura edo dinamika alda dezaketen faktoreak identifikatzea. - Taldea dinamizatzeko teknika eta tresna egokiak aplikatzea. - Taldea dinamizatzeko aukeratutako teknikak justifikatzea, taldearen ezaugarrien, egoeraren eta helburuen arabera. - Talde-lanak bakarkako lanarekiko dituen alde onak azaltzea. - Jarduteko hainbat estrategia aplikatzea taldearen egituran lidergoaren funtzioari eta rol positiboari etekina ateratzeko eta alderdi negatiboak neutralizatzeko edo zuzentzeko. - Lan-giro lasaia eta lankidetzakoa lortzea. - Taldearen konfiantza eta kohesio egokia lortzeko teknikak eta dinamikak aplikatzea.
kontzeptuzkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Taldea: motak eta ezaugarriak. Taldearen egitura eta dinamika. Talde-garapena. - Komunikazioa taldeetan. Komunikazio-estiloak. Hitzeko eta keinuzko komunikazioa. Bestelako lengoaiak: ikonikoa, ikus-entzunezkoa, IKTak. Oztupoak eta trabak. - Taldeak aztertzeko teknikak. - Taldea dinamizatzeko teknikak. - Lankidetzak eta lehia taldeetan. - Talde-dinamikak. Talde-dinamikei aplikatutako funts psikosoziologikoak. - Lan-taldea. Elkarlanerako estrategiak. Zereginen antolamendua eta banaketa. - Bakarlana eta talde-lana. - Talde-rolak: rol positiboak eta negatiboak. Rol positiboak bultzatzeko eta negatiboak neutralizatzeko edo zuzentzeko jardun-estrategiak. - Taldearen konfiantza eta kohesioa.
jarrerazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Subjektuaren garapen osoan komunikazioak duen garrantzia balioestea. - Talde-dinamikan motibazioak duen eginkizuna balioestea. - Talde-lanean banakoen arteko desberdintasunak errespetatzea. - Taldearen konfiantza lortzeko jarrera tolerante eta enpatikoak duen garrantzia balioestea.

3. BILERAK GIDATZEA	
prozedurazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Bilera bateko partaideen tipologia identifikatzea. - Bilerak moderatzeko eta dinamizatzeko teknikak justifikatuta aplikatzea, parte-hartzaileen ezaugarrien eta testuinguruaren arabera. - Bilera batean gatazkak konpontzeko estrategiak justifikatuta aplikatzea. - Bilera bati buruzko informazioa biltzeko eta haren emaitzak ebaluatzeko teknikak aplikatzea. - Talde baten portaeran eragina duten faktoreak aztertzea.
kontzeptuzkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Bilera talde-lan gisa.

	<ul style="list-style-type: none"> - Bilera motak eta horien eginkizunak. - Bilera baten garapen-etapak. - Bilerak dinamizatzeko eta moderatzeko teknikak. - Bilera bateko arrisku-faktoreak. Balizko gatazkak. Konpontzeko estrategiak. - Bilera batean informazioa biltzeko eta haren emaitzak ebaluatzeko teknikak.
jarrerazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Ideiak argiro eta labur azaltzeko gaitasunaren garrantzia balioestea. - Bilera-deialdian informazio egokia eta sakona emateko beharra balioestea. - Bileretan parte-hartzea lortzeko, motibazioak eta erabilitako estrategiek duten garrantziaz jabetzea. - Errespetua eta tolerantzia bilerak gidatzerakoan.

4. GATAZKAK KUDEATZEKO ETA ERABAKIAK HARTZEKO ESTRATEGIAK ABIARAZTEA

prozedurazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Taldeko gatazkak ebazteko teknika eta estrategia egokiak aplikatzea. - Bitartekaritza- eta negoziazio-teknikak egokiro aplikatzea. - Erabakiak hartzeko prozesua planifikatzea eta autoebaluatzea.
kontzeptuzkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Gatazka: kontzeptua, ezaugarriak eta tipologia. - Taldeen arazoak eta gatazkak. Gatazken iturri nagusiak. - Arazoak ebazteko teknikak eta estrategiak. - Erabakiak hartzeko prozesua. Faseak. Prozesuaren plangintza eta ebaluazioa. - Taldeko gatazkak kudeatzea. - Negoziazioa eta bitartekaritza. Negoziazio- eta bitartekaritza-teknikak.
jarrerazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Gatazka balioestea talde-dinamiketan garapena errazten duen elementu positibotzat. - Arazoak eta gatazkak ebazteko garaian errespetuaren eta tolerantziaren eginkizuna balioestea. - Erabakiak hartzean komunikazio-trukeak duen garrantzia balioestea.

5. KONPETENTZIA SOZIALA ETA TALDE PROZESUAK EBALUATZEA

prozedurazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Taldeak aztertzekeo estrategiak eta tresnak aztertzea. - Informazioa biltzeko tresnak diseinatzea. - Taldeekiko lanean teknika soziometrikoak eta gizarte-ikerketako teknikak aplikatzea. - Lortutako emaitzak interpretatzea. - Hobetzeko jarraibide egokiak ezartzea lortutako emaitzen arabera. - Profesionalaren abiapuntuko egoera, prozesuarena eta amaierako egoera pertsonala eta soziala autoebaluatzea, hobe daitezkeen alderdiak identifikatuta.
kontzeptuzkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Konpetentzia sozialaren ebaluazioa. - Taldeen egitura eta prozesuen ebaluazioa. - Gizarte-ikerketako teknikak.

	<ul style="list-style-type: none"> - Oinarrizko soziometria. - Datu-bilketa. - Informazioa biltzeko tresnak. Tresnak diseinatzea. - Emaitzak aztertzea eta interpretatzea. - Hobetzeko balizko jarraibideak ezartzea lortutako emaitzen arabera. - Haur hezitzailearen hasierako eta bizitzan zeharreko prestakuntzaren analisia eta prozesua.
jarrerazkoak	<ul style="list-style-type: none"> - Konpetentzia soziala hobetzeko estrategia gisa autoebaluazioa balioestea. - Taldeko ebaluazioak balioestea taldeak hobetzeko eta garatzeko estrategia gisa. - Konfidentzialtasuna datuen tratamenduan.

d) Orientabide metodologikoak

Modulu hau irakatsi eta ikasteko prozesua antolatu eta garatzeko, honako gomendio hauek iradokitzen ditugu:

1) Sekuentziazioa

Irakatsiko dugun lehen blokea **“Gizarte harremana eta komunikazioa erraztuko dituzten estrategiak eta teknikak abiaraztea”** izango da eta bertan "gizarte-trebetasunei", "komunikazioari", "adimen emozionalari eta gizarte-adimenari" buruzko hainbat kontzeptu eta prozedura mugatu eta aztertuko ditugu.

Ondoren, **“Talde-lana dinamizatzen”** eta **“Bilerak gidatzen”** irakatsiko dugu, eta, bertan, komunikazio-teknikei, talde-dinamikei, taldeak dinamizatzeko estrategiei, bilera motei, etapei, informazioa biltzeko teknikei, bilera bateko emaitzen ebaluazioari eta abarri buruzko prozesuak aztertuko eta abiaraziko ditugu.

Bloke horien ostean, gatazkak konpontzeari eta kudeatzeari buruzko gaien oinarrituko gara, **“Gatazkak kudeatzeko eta erabakiak hartzeko estrategiak abiaraztea”**. Bertan, taldearen arazoak eta gatazkak aztertuko ditugu, baita gatazken iturri nagusiak, eta arazoak konpontzeko teknikak eta estrategiak ere.

Alderdi horiek landu ostean, **“Konpetentzia soziala eta talde prozesuak ebaluatzen”** irakatsiko dugu. Bertan, soziometriako oinarrizko teknikak, gizarte-gaitasunen ebaluazioa, ikerketa-teknikak, emaitzen azterketa eta interpretazioa eta abar irakatsiko ditugu.

2) Alderdi metodologikoak

Lanbide-modulu honek oinarrizko informazioa biltzen du, ikasleek laguntzako lanbide bat garatzeko beharrezko gizarte-trebetasunak eskura ditzaten eta beste pertsona batzuekiko harreman profesionaletan behar bezala elkarreragin dezaten eta beren portaera pertsona horien eta haien testuinguruaren ezaugarrietara egokitu ditzaten ahalbidetzeko.

Prozedurazko eta jarrerazko modulua da, batik bat, eta jarduera praktikoak eta dinamikoak ditu protagonista.

Ezinbestekoa da alderdi kontzeptualak eta gizarte-trebetasunei buruzko alderdiak ezagutzea, aztertzea eta ulertzea, eta heiei buruz gogoeta egitea. Gizarte-trebetasunak praktikarekin ikasten eta eskuratzen dira, haiek entrenatuta.

Horretarako, parte hartzeko hainbat metodo jarriko ditugu abian, esaterako:

- Modelatze instrukzionala eta informazio kontzeptuala: ahozko instrukzioa eta/edo keinu bidezkoa eta taldeko elkarrizketa eta/edo eztabaida garatu beharreko trebetasunari buruz.
- Modelatzea eta imitazioa: behaketa bidezko ikasketan datza. Helburua ikasleei entrenatu nahi den trebetasuna edo jokaera behar bezala erakusten duten ereduak aurkeztea da.
- *Role-playinga* edo antzezpena (jokabide entsegua): taldeko dramatizazio-teknika horrek portaerak eta jarrerak moldatzen eta/edo eskuratzen laguntzen du.
- Hainbat talde dinamika (jarduera kooperatiboak, gatazkak konpontzekoak, komunikaziokoak, eta abar), zeinetan ezinbestekoak diren bai parte-hartzea bai taldearen ondorengo gogoeta.

Jarduera gehienak taldekoak izango dira eta lehentasuna emango zaio talde-lanari (talde txikian eta/edo handian), baina banakako jarduerak ere izango dute lekua, esaterako, hausnarketako jarduerak, gizarte-trebetasunei buruzko autoebaluaziokoak eta abar.

Irakasleek lankidetzeta-giroa bultzatu beharko dute ikasleen artean eta haiek motibatzen eta modulurantz erakartzen saiatuko dira, baita gizarte-trebetasunak laneko testuinguruan, lanaren jardunean eta, oro har, gure bizitzan duten garrantzia balioesteko jarrerak eta balioak transmititzen ere.

Irakasleek, halaber, gizarte-trebetasunak eta pertsonen arteko harremanekin loturikoak balioetsi eta saritu egingo dituen testuingurua bultzatuko du, hartara ikasleengan trebetasun horiek eskuratzeko eta praktikatzeko interesa piztuta.

3) Jarduera esanguratsuak eta ebaluazioaren alderdi kritikoak

- ✓ Taldeko aurkezpen-ezagutza dinamikak.
- ✓ Talde txikitan mural-collage bat sortzea eta bertan gizarte-trebetasunen adibideak bilduko dituen kontzeptu-mapa bat osatzea.
- ✓ Emozioei buruzko mural-collage bat egitea.
- ✓ *Role-playingak* komunikazio-estiloak buruz.
- ✓ Komunikazioaren bideratzaileei-blokeatzaileei buruzko *role-playingak* (modelatze teknika erabil daiteke komunikazioaren bideratzaileak lantzeko).
- ✓ Kooperazioa lantzeko talde-dinamikak.
- ✓ Talde-lana eta taldeko rolak lantzeko talde-dinamikak.
- ✓ Gatazkak konpontzea eta taldeko rolak lantzeko talde-dinamikak.
- ✓ Taldearen kohesioa eta konfiantza lantzeko talde-dinamikak.
- ✓ Talde txikitan talde-dinamizazioko hainbat teknika lantzea, gero praktikan jartzeko.
- ✓ *Brainstorminga* talde-lanaren eta bakarkako lanaren abantailak eta desabantailak buruz.

- ✓ *Role-playing*ak laneko bilerei buruz.
- ✓ Gatazkak konpontzeari buruzko dinamikak.
- ✓ Bitartekaritza- eta negoziazio-teknikak antzeztea *role-playing* bitartez.
- ✓ Teknika soziometrikoa aplikatzea.
- ✓ Konpetentzia sozialaren autoebaluazioa.